

Upravništvo: Ljubljana, Puccinjeva
ulica 5 — Telefon št. 31-22, 31-23,
31-24

Inseratni oddelek: Ljubljana, Puccinjeva
ulica 5 — Telefon št. 31-25, 31-26

Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42

Računi pri pošt. čerk. zavodu: Ljubljana
št. 17.749

IZKljučNO ZASTOPSTVO za ogla-
se iz Kr. Italije in inozemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S. A.,
Milano

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina snaga mesečno L. 12.—
za inozemstvo pa L. 22.80

Uredništvo:
Ljubljana, Puccinjeva ulica št. 5,
telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Rokopisi se ne vračajo

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA
per la pubblicità di provenienza
italiana ed estera:

Unione Pubblicità Italiana S. A.
Milano

L'insuccesso del nemico in Marmarica

Le formazioni corazzate avversarie respinte, numerosi carri distrutti e prigionieri catturati — Attacchi nemici spezzati anche sui fronti di Gondar — Nuovo bombardamento di Malta

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica in data 21 novembre 1941/XX. Il seguente bollettino di guerra n. 537:

Nella giornata di ieri la battaglia della Marmarica ha avuto ulteriori sviluppi. Le truppe motorizzate italiane e tedesche, dopo avere fermamente sostenuto i nuovi attacchi condotti dal nemico, sono passate al contrattacco ed hanno respinto le formazioni corazzate avversarie distruggendo numerosi carri e catturando prigionieri.

L'aviazione dell'asse ha preso parte attiva ai combattimenti.

Sul fronte di Tobruk violenti duelli di artiglieria. Aerei britannici hanno bombardato Tripoli e Bengasi: nessun danno. Presso la costa siriana tre apparecchi inglesi sono stati abbattuti in mare dalla difesa contraerea.

Sul fronte di Gondar, altri forti attaccati condotti dal nemico con sempre più accorta superiorità di forze e di mezzi, si sono spezzati contro la strenua resistenza dei nostri reparti, i quali, in travolgenti

contrattacchi, hanno costretto l'avversario a ripiegare con gravi perdite.

Questa notte velivoli britannici hanno nuovamente bombardato Napoli, Brindisi e Messina. Sono state colpite abitazioni civili, si lamentano sei morti e cinque feriti a Brindisi, ventisei morti e ventiquattro feriti a Messina, dove la popolazione ha dato osemplio di calma e disciplina.

Nessuna perdita a Napoli, l'artiglieria della locale difesa contraerea ha abbattuto un apparecchio nemico caduto in fiamme tra Procida e Ischia.

Nostre unità aeree hanno rinnovato azione di bombardamento su obiettivi militari di Malta, dove sono stati provocati notevoli incendi.

Nelle prime ore di stamane una nostra formazione da caccia ha attaccato a volo radente un aeroplano dell'isola incendiando quattro apparecchi al suolo. Un'altra formazione ha sostenuto un combattimento contro unità similari avversarie abbattendo tre «Hurricanes».

USPEŠNI BOJI OB DONCU

Odbiti sovražni izpadi pri Petrogradu — Spopad brzih in stražnih čolnov v Rokavskem prelivu — Protinapad nemških in italijanskih čet v Libiji

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 21. nov. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

V bojih ob kolenu Donca in v srednjem odseku vzhodne fronte so bili doseženi nadaljnji uspehi.

Pred Petrogradom so se poskusi sovražnih izpadov zrušili v ognju nemške obrambe.

Pred angleško obalo so napadli v noči na 20. novembra brzi čolni močno zavoran konvoj ter so potopili dve sovražni trgovski ladji, med njimi petrolejsko, skupno 9000 br.-reg. tonami. Dva nadaljnja parnika sta bila torpedirana in brzokone potopljena. Pri ponovnem nočnem napadu so nastali boji iz bližine z angleškimi stražnimi ladjami in brzimi čolni. Pri tem je bil eden izmed nemških brzih čolnov zaradi trčenja močno poškodovan. Sredi boja so ga potem drugi brzi čolni odveli. Morali pa so to namero na povratku opustiti ter je bil brzi čoln potopljen. Potem ko so uspešno odbili sovražni letalski napad v jutranjih urah, so se vsi ostali brzi čolni vrnili v svoje oporišče.

Bojna letala, ki so bila uporabljena za oboroženo izvidniško službo, so poškodovala podnevi na morju ob Angliji z bombami angleški stražni čolni.

V severni Afriki napreduje protinapad nemških in italijanskih čet. Nemška rušilna in sturmglavna bojna letala so razpršila zbirališča angleških oklopnih in drugih motornih vozil ob libijsko-egiptski meji. Pri Marsa Matruhu so bile uspešno bombardirane vojaške naprave. Sovražnik je izgubil v bojih v zraku štiri letala.

V času od 12. do 18. novembra je izgubilo angleško letalstvo 43 letal, v istem času smo izgubili v bojih proti Angliji 6 lahkih letal.

Potopitev turške ladje pred Burgasom

Sofija, 21. nov. s. Po vesteh iz Burgasa je bila kako miljo od bolgarske obale s torpedom iz sovjetske pomornice potopljena.

Utvare o možnosti angleške invazije

Žrtvovanje nekaj angleških divizij bi ne zadržalo nemškega pritiska na vzhodu

Berlin, 21. nov. s. »Völkischer Beobachter« piše v zvezi z nekaterimi najnovejšimi utvarami sovražne propagande, da angleški tisk in radio že nekaj časa ne govorita več o tako znanem »drugem evropskem bojišču«, ali z drugo besedo, o verjetnem izkrcanju Angležev v zapadni ali severozahodni Evropi. Mogoče je to opravičiti s tem, da v sedanjem položaju Churchill ni več po potrebi opogumljivati Stalina v njegovi borbi, ker je ta praktično že propadel. Ako je sovjetskemu vojnemu duhu za nekaj časa potrebnih še nekaj injekcij optimizma, ki bi morale biti vedno obilnejše in pogostejše, jih je pač treba poslati na drugih področjih fantazije, ki so manj kočljiva in ki lahko manj kompromitirajo. Prvi, ki so spoznali angleško igrjo, so bili seveda Sovjeti, ki so se plačali in še plačujejo z osebnimi žrtvami to spoznanje, vendar pa je v Angliji še vedno precej ljudi, ki se dobronamerno ali zlonamereno navdušujejo za to, da bi vlada vsaj objubilja, da bo v kratkem podvela kako akcijo večjega obsega proti evropski celine. Zanje ni važno, da je Churchill sam že večkrat in na nedvoumen način izjavil, da bi bila britanska invazija na kontinent nemogoča. Še so ljudje, ki tega ne verjamejo in ki zagovarjajo vsaj poskus, dejstvo pa je, da postajajo celo tisti ameriški krogi, ki so pred kratkim take podvige še zagovarjali, čim dalje bolj previdni.

»Zwölf-Uhr-Blatt« razpravlja o istem predmetu ter navaja, da je ameriški novinar Wallace Carroll, ki se je vrnil iz Rusije, mnenja, da bi žrtvovanje nekaj angleških divizij na evropskem kontinentu morda zadržalo nemški pritisk na vzhodu, vendar pa bi bila upanja v uspeh takšnega podjetja tako majhna, da bi bilo najbolj pametno odpovedati se takšnim nameram. Že sedaj je angleška vojska znana v svetu po svojem nrevstvu v umiku, drugi Dunkerque pa bi dokončno zrušil zadnje stebre angleškega prestiža, obenem pa tudi ogromno večino vojnih potrebščin, ki so bile nabrane s tolikšnim naporom.

Izmišljotine sovražne propagande

Berlin, 21. nov. s. Listi posvečajo pozornost najnovejšim dogodkom na raznih bojiščih osi ter potem z neovrgljivimi argumenti pobijajo plovno tendenčnih in utvarnih informacij, ki jih že nekaj dni pošiljata v svet London in Moskva. List »Morgenpost« se ironično izraža o sovražnih upih v generala »Zimo« ter pripominja, da sovražna propaganda, ko gre sovražniku na bojišču slabo, vedno iznajde kakega prividnega generala, ki zbujajo samo splošen smeh.

List »Zwölf-Uhr-Blatt« pobija trditve londonskega »Exchange Telegrapha« o tako znanem normalnem umiku boljševikov s Krima ter o vkrcaju sovjetske vojske pri pripominja, da bi ne smelo biti nad 100.000 sovjetskih ujetnikov, o katerih je bilo govora v nemškem uradnem poročilu dne 17. t. m., ako bi bile trditve sovražne propagande resnične. Če bi se Rusom zares posrečilo umakniti se z večino svoje vojske s Krima, bi bili morali zbrati na

na turška ladja »Enige« (527 ton). Od posadke, ki jo je tvorilo 16 mož, sta se rešila samo dva oficirja in sicer na bolgarskih čolnih, ki so pripluli iz Careva. Turška ladja je odplula iz Burgasa v smeri proti Carigradu. Potopitev so razočeno videli v bolgarske obale, ker se je pripetila popoldne in v bolgarskih teritorialnih vodah. Novo sovjetsko izzivanje je zbudilo splošno ogorčenje.

Poslanik Steinhardt se ne bo vrnil v Moskvo

Madrid, 21. nov. d. Kakor javlja nemška poročevalska agencija iz Washingtona, namerava ameriški veleposlanik v Moskvi, Lawrence Steinhardt, ki se vrača v Washington »na poročanje«, ponuditi predsedniku Rooseveltu ostavko. Kakor se je zvedelo iz dobro poučenih washingtonskih krogov, se Steinhardt v nobenem primeru ne bo več vrnil na svoje službeno mesto v Moskvo, kjer je deloval dve leti. Kot njegov naslednik navaža v omenjenih washingtonskih krogih generala Jamesa H. Burnsa, ki je zaposlen pri organiziranju ameriške pomoči Veliki Britaniji.

Turški general o sovjetskem letalstvu

Carigrad, 21. nov. s. General Erkkilet, vojaški sodrudi kista »Džumhuriyet«, ki se je pred kratkim vrnil s potovanja po vzhodnem bojišču, kamor je odšel na povabilo nemškega generalnega štaba, je začel objavljati svoje vtise. V svojem večernem članku razlaga, zakaj niso mogli Rusi navzlic sorazmerno kratki razdalji in ugodnim prilikam uničiti petrolejskih vrelcev v Ploestiju. Po pisčevem mnenju je treba ta neuspeh pripisati sovjetskemu letalstvu, ki ni kol premoči nemškega letalstva. Pisec pripominja, da nemška premoč v zraku ni številna, temveč samo kvalitativna tako glede gradiva kakor glede pilotov. Sovjetsko letalstvo je bilo številno v začetku celo v premoči.

Ogromna stavka v ameriških premogovnikih

Upanje v mirno poravnavo spora je zelo neznanost

New York, 21. nov. d. Podatki o stavkovnem gibanju med rudarji kažejo, da se stavke delavstva v premogovnikih, ki so bile razglašene iz simpatije do stavkujčih rudarjev v jeklarniških premogovnikih zmerom bolj množijo. Po najnovejših podatkih stavka že 176.000 rudarjev v premogovnikih Pennsilvanije. Zapadne Virginije, Kentuckyja, Marylanda in Alabama.

Stockholm, 21. nov. s. Newyorški poročevalec lista »Aftonbladet« obvešča, da se nadaljuje delo mešane komisije za rešitev rudskega spora in da bo bržkone sprejet dokončni sklep v tem vprašanju v soboto. Poročevalec pa pripominja, da je upanje v mirno rešitve spora neznanost. Vodja delavskih organizacij Lewis je medtem odbil nove predloge, ki jih je predložil zastopnik Bele hiše.

Ostra obsodba protifinske politike

Washington, 21. nov. s. Senator Shipstead je zelo ostro govoril o Rooseveltovi zunanji politiki in je še prav posebno napadel državnega tajnika za zunanje zadeve Cordella Hulla v zvezi s Finsko. Osmešil je uradno informacijo, po kateri naj bi bojevanje demokratske Finske proti boljševiški Rusiji predstavljalo nevarnost za ameriško varnost. Shipstead je končno z vehementnimi besedami napadel vladno propagando za Stalina, ki ga je Amerika še do večerja smatrala za največjega sovražnika vere in civilizacije.

Reševanje petrolejskega spora z Mehiko

Mexico City, 21. nov. d. Poskus za rešitev tako imenovanega petrolejskega spora, ki je namenjen v že objavljeni splošni pogodbi med Mehiko in Združenimi državami, bo izvršen na ta način, da bosta v teku 30 dni po 19. novembru mehiška in ameriška vlada imenovali po enega strokovnjaka, ki bosta določila primerno odškodnino. Ta dva strokovnjaka se bosta 15 dni po imenovanju sestala v mehiški prestolnici. Delo morata dovršiti v petih mesecih. Izvedenjsko mnenje, ki ga bosta podala, bo obvezno za obe stranki. Če se strokovna izvedenja ne bi mogla zrediti glede odškodnine razloženim podjetjem, bosta v naslednjem mesecu mehiška in ameriška vlada podali

angleški narod, da ne bi čutil vročine dneva, sicer pa, ako bi bila enakost z Nemčijo zares dosežena, bi bila še vedno samo kvantitativna enakost, ne pa kvalitativna, kar se pravi, da bi na zgolj tehničen področju še vedno prevladovalo nemško letalstvo.

Dvočelnost angleške politike

Berlin, 21. nov. s. Pod naslovom »Magna carta laži« objavlja list »Börsenzeitung« članek, v katerem v zvezi z najnovejšimi dogodki na Srednjem vzhodu in v Indiji razkrinkuje agresivno britansko politiko, ki se je v zadnjem času obogatila za nekaj novih nesramnosti. Angleži imajo neke povsem osebne sposobnosti: Čim daljši drugi kako obljubo ali zagotovilo, ki naj bi dokazala njihovo dobro voljo v mednarodni politiki, se že kesajo in z dejanji takoj zabrisajo nepomembno vrednost svojih besed. Te taktike so se Angleži ponovno poslužili tudi v sedanjem konfliktu. V to vrsto je treba postaviti tudi tako imenovano atlantsko deklaracijo ali osem točk z ladje »Potomac« Kako iskreno je njihovo besedičenje, najbolj zgovorno dokazuje angleško tiranstvo v Egiptu, čigar popolno zasužnjevanje londonski politiki se zdi neizogibno po vsem tem, kar je v zadnjem času angleški poslanik vsilil kralju Faruku. Anglija se je zopet enkrat pokazala v mednarodni politiki z dvojnimi obljubami. Na eni strani deli obljube o svobodi in socialni blaginji, na drugi strani pa njeni topovi merijo svoja žrela proti upravičenim uporom razočarancev in proti vsem, ki dobro vedo po skusnjah, koliko veljajo angleške obljube.

Kriza v angleškem generalnem štabu

Monakovo, 21. nov. s. Tukašnji listi komentirajo spremembe v britanskem vrhovnem poveljstvu. Pišejo med drugim, da se je med to vojno zgodilo že tretjič, da je bil odzagan šef britanskega imperialnega generalnega štaba. List »Münchener Neueste Nachrichten« objavlja dopis iz Stockholma, ki govori o latentni krizi, ki že dalje časa obstoja med avanturistom Churchillom in generalom Dillom, ki je znan kot resna in previdna vojaška osebnost. Ta kriza je bržkone nastala zaradi sedanje agitacije v Angliji za vojaško intervencijo Anglije na strani Rusije. Tudi v Angliji je odstavitev Dilla presenetljiva, kajti nihče ne dvomi, da gre za veliko politično zakulisno igrjo. Razlog starostne meje ne prepričuje nikogar, saj je Dillov naslednik general Brokear samo dve leti mlajši. Ni zato izključeno, da je treba spremembe v britanskem generalnem štabu pripisati sovjetskim intrigam, kajti razumljivo je, da zahteva Moskva aktivno angleško sodelovanje v vojni.

Ameriški imperializem in Anglija

Irška resno ogrožena — Kmalu pride na vrsto še škotska

Berlin, 21. nov. u. Zedinjene države so si torej pridobile pomorsko oporišče v Severni Irski. Sedaj ne manjka nič drugega, kakor da se še 1000 ameriškim tehnikom, ki so se razmestili na področju okrog Londonderryja, jamči primerna zaščita, kakor so jo pred nekaj tedni zahtevali po lordu Halifaxu. Gotovo jim zaščite ne bodo odrekli. Medtem so napovedali prihod manjših obalnih lažj z odgovarjajočim številom lovskih in bombnih letal.

Nadalje poročajo, da so krajevne oblasti po nalogu angleškega notranjega ministra Morrisona očistile področje okrog Londonderryja od vseh sumljivih elementov iz bližnje svobodne irske države. V enem tednu so ustavili okrog 10.000 ljudi in jih skrajno vse izgnali ter pri tem varno pospremlili do meje. Njihov prihod na Irsko je dal povod za mnoge pomembne manifestacije in de Valera je povzel priliko, da je ponovil, da je neodvisnost Irske resno ogrožena in da postaja od dne do dne hujša nevarnost, da Angleži in Američani s svojimi ukrepi pripravijo Irsko do tega, da bo zaradi lakote hudo trpela. Policijska akcija v Severni Irski pa bo nedvomno še nadalje razvila nastalo napetost.

Pobuda za vse te ukrepe je izšla, kakor pravijo, iz Washingtona. Američani so izrazili željo, da mora Churchill odločno preprečiti irski tvor in to na čim manj nevaren način. Amerika bo storila vse, kar bo mogla, da olajša to operacijo na ta način, da na primer ukine vse dobave, ki jih je objubil de Valera, tako da se bo prej ali slej prepričal, da bi dosegel zboljšanje gospodarskega položaja v svoji deželi se naprej na ta način, da bi pristal na prisotnost enega ali drugega oddelka stehnikov v eni ali drugi irski luki. Irski bi morala torej za živež in druge potrebščine dovoliti ameriškim mornarjem in letalcem, vojnim ladjam in skupnam ameriškim letal, da se vsidrajo na njenem zelenem otoku.

V ostalem pa kaže, da bodo morali tudi škoti izkazati Američanom enako gostoljubje in verjetno je, da bo v nekaj mesecih v Cornwallu dograjenih nekaj pomorskih in letalskih oporišč za Ameriko.

Tako neznanški rooseveltovski imperialistični polp izteguje svoje tipike na vse strani preko Atlantskega in Tihega oceana z namenom, da se polasti točk, ki so

se še pred kratkim smatrala za voze angleškega živčnega sistema. (Piccolo)

Kršitev ameriške nevtralnosti

Washington, 21. nov. s. Kakšno je bilo delovanje ameriškega vojnega brodogradilnega predora so bile izglasovane spremembe nevtralnostnega zakona, dokazuje pismo, ki ga je demokratični senator Wheeler poslal neki ameriški časopisni agenciji. Gre za pismo, ki ga je poslal svojim domačim neki mornar z ameriškega rušilca v službi na Atlantiku. Iz tega pisma je razvidno, da so ameriške vojne ladje spremljale angleške konvoje in plule v angleške luke, še preden je bila izglasovana revizija nevtralnostnega zakona. V svojem pismu piše mornar med drugim: »Ne razumem, zakaj se ljudje tako vznemirjajo zaradi revizije nevtralnostnega zakona. Sem na krovu rušilca, ki je dodeljen spremstvu konvojev, in sem na angleških otokih celo prebil svoj dopust. Kadar smo zaslišali navzočnost sovražnih podmornic, smo takoj vrgli globinske bombe. Moja edinica je spremljala konvoj, ki je bil napaden, ko je bil torpediran rušilec »Kearny«.

Washington, 21. nov. s. Ameriški mornariški minister Knox je na vprašanje novinarjev izjavil, da bodo po kakih desetih dneh odšli prvi oboroženi parniki proti angleškim pristaniščem. Trije ali štiri mesece bodo potrebni za oborožitev brodogradil. Pripadajo, da bodo potrebni topovi na razpolago, kar pa ni mogoče reči o potrebnem protiletalskem orožju.

Lizbona, 21. nov. s. V »Londonskih krogih« pričakujejo, da se bo oborožitev ameriških trgovskih ladij nekoliko zakasnila, ker je treba za namestitve vsakega topa na ladjo vsaj 15 topničarjev, mornariško ministrstvo pa je šele sedaj otvorilo vpisovanje topničarjev za trgovske ladje.

Bolgarski vojaški ataše v Rimu

Sofija, 21. nov. s. V Rim je odpotoval novi bolgarski vojaški, pomorski in letalski ataše pri Kvirinalu, letalski polkovnik Konstantin Uzunski, ki je bil doslej šef letalskega generalnega štaba v Bolgariji.

Huda avtomobilska nesreča

Haag, 21. nov. d. V bližini vasice Capelle ob reki IJssel se je pripetila huda avtomobilska nesreča. Avtobus, ki je vozil med krajema Krampen in Gode, se je v bližini vasice Capelle prevrnil z nasipa v prekop ob cesti. Izmed 30 potnikov, ki so bili ta čas v avtobusu, jih je 15 utonilo. Med žrtvami je tudi večje število otrok.

Truppe d'assalto tedesche — Nemški napadalni oddelki

espugnanti un fortino corazzato nemico — v navalu na sovražno oklepno utrdnico

Kdo je bil prvi stoletnik?

Ljudje smo navajeni, da si zamišljamo v starem veku vse polno patriarhalnih starčevskih postav. Takoj se spomnimo na Metuzalema in na njegovega sina Enoha, ki je po svetu bil življenjski nič manj nego 969 let. Znanost pa je že davno ugotovila, da bi morali označiti Metuzalema za posebno starega človeka uporabljati zelo previdno, kajti vsa starostevska proročila o prastarih ljudeh temeljijo na zmotah in zamjenjavah. Imamo mnogo povoda sprejemati z nezaupanjem celo tudi tisto rimsko sporočilo, ki govori o 120 let starem galejskem sužnju.

Moderna znanost je raziskala takšne vesti vsako posebej in je tudi z uspehom poskusila določiti človeško starost v najbolj oddaljenih dobah. Zlati arheolog Henri Valois je predelal s senzacionalnimi uspehi ves dosegljivi material, ki bi mu mogel rabiti kot opora za določitev človeškega življenja tudi v najstarejših časih. Pri tem je ugotovil, kar je v ostalem ugotovilo tudi nešteto drugih raziskovalcev, da je človeško življenje od najstarejših časov sem čedalje daljše. Do sredine ka-

mene dobe jih je namreč samo 0,5%, doseglo več nego 40 let. Med neandertalskimi ljudmi jih je samo 5% preseglo četrto desetletje, v mlajši kameni dobi je ta odstotek narasel na 11,8. V bronasti dobi pa je živelo že 7,3% ljudi nad 60 let, a pri starih Egiptčanov v rimski dobi jih je bilo 13,4%. Za primerjavo naj navedemo, da doseže v civiliziranih deželah povprečno 66%, moških in 71% žensk starost 60 let!

Odgovor na vprašanje, kdaj se je pojavil prvi stoletnik, se mora tedaj glasil, da se je to zgodilo bržkone šele v pravi zgodovinski dobi. Morda je bil to dejansko šele Kentigern, ki ga izročilo navaja pod imenom svetega Munga kot ustanovitelja glasgowske opatije. Umrl je 5. januarja l. 600. Da-li je pa res živel 185 let, ni gotovo. Z znanstveno zanesljivostjo se dajo starosti podatki overovati šele iz dosti poznejšega časa in tako nimamo nobenega povoda dvomiti, da je angleški kmet Thomas Parr učakal 152 let, norveški mornar Drakenberg 146 in francoski zdravnik Politiman 140 let, da navedemo samo nekatere omenjene primere. A če nam danes poroča-

jo o poljskem kmetu Janu Stepusu, da je v starosti 118 let opravil dolgo potovanje iz svoje rodne vasi do Varšave peš, smemo temu poročilu mirno verjeti.

V obeh zadnjih stoletjih je povprečna življenjska meja narasla skokoma in se dviga še od leta do leta. Hufelandova nisl o normalnem življenju, ki bi trajalo 125 let, ni nobena utopija več. Danes sicer ne vemo, kdo je bil prvi stoletnik in kdaj je živel, pač pa vemo, da ni preostajal nobene abnormitete, temveč da je bil le zgodnji, a nikakor ne čudežni predhodnik novega, življenjsko trdnega človeškega rodu.

Il piccolo Principe ereditario giapponese — Mali japonski princ prestolonaslednik

In cammino verso la scuola. Egli porta la stessa uniforme scolaresca come i suoi compagni — na poti v šolo. Nosi isto šolsko uniformo kakor njegovi tovariši.

LOVSKA LATINSČINA

»Snoči sem bil s svojim jazbečarjem v restoranu, pozabil sem pa naročiti nekaj tudi zanj. Tedaj je žival nenadno izginila. Čez nekaj časa se je vrnila — in kaj je imela v gobcu? Jedilni list!

sozna razprava dr. Božidarja Kobeta »Osnovni problemi reforme delniškega prava«. Piščev strokovno razgledano izpričujejo tudi številne podre ne navedbe inozemske literature. Dr. Avgust Munda razpravlja o procesualnih težkočah pri praktični uporabi določbe § 184 k. z. (kazniva dejanja zoper telesno varnost). Za širši krog zasebnih namočencev in za njih socialno zaščito je posebno pomembna obširna razprava dr. Leva Svetka »Odpravnina«, ki zavzema dober del zvezka in predstavlja nekako monografijo o tem vprašanju. Pisec prehaja od določitve pojma in zgodovinskega razvoja k pravni naravi odpravnine, razglablja odpravnino po veljavnem pravu, se zaustavlja pri njenih posebnih vprašanjih, pretresa problem pogodbeno odpravnine in naposled obravnava odpravnino v zvezi z mednarodnim zasebnim pravom. — Informativno prav zanimiv je prispevek dr. Rudolfa Trofenika o novem švicarskem kazenskem zakoniku, ki stopi v veljavo 1. januarja 1942 in ki kaže na konkretnem, skrbno izdelanem primeru duha sodobne kazenske zakonodaje.

Med ocenami v tem zvezku je še dr. Metoda Dolenc kritično poročilo o lani izšli knjigi dr. Antuna Dobinovića »Hrvatska država i pravna povijest«, dr. Fr. Skaberneta presoja Rajka Mulačka knjige »Gradbeni predpisi« in dr. Antona Urbanca poročilo o novi izdaji knjige Ulisseja Gobija »L'Assicurazione in Generale«.

Številko zaključujejo Drobne vesti, izmed katerih je treba še posebej omeniti dr. R. S. prispevek »Sprememba državnih me in pristojnost« in dr. Antona Urbanca »Novelirani zakon o odvetnikih v bivši Banovini Hrvatski in sedanje gledanje na odvetništvo v Nezavisni Državi Hrvatske«.

V ostalem se v tem zvezku nadaljuje ob-

Najnovejši ameriški ženski poklic

Geslo, ki je priključilo v Ameriki nov ženski poklic v življenje, se glasi: Noben mož na svetu naj bi se ne čutil osamelega! Vodilna misel ni slaba. Z eno samo besedo pa novega poklica ne moremo opisati, ogledati si ga je treba približno.

Najprvo se je na temelju navedenega gesla sestavil ženski odbor, ki mu predseduje ga. Pierpont Constable. Potem je bilo treba rešiti tehnični del naloge. Za gospodarje stvarstva, ki se čutijo osamele, je bilo treba najti torej primerno družbo. Odbor se je ogledal v neworški družbi za mladimi in mlčnimi damami, ki so postale prezgodaj vdove ali pa so ločenke. Odbor pa je izbral samo takšne dame, ki imajo neoporečen sloves, dobro vzgojo in predvsem resen, toda ljubezniv značaj. Tem zahtevam ni tako enostavno zadostiti, kajti odbor si je postavil za smoter, da bo moške s prijeto, toda pošteno žensko družbo osvobodil grde navade, da se zate-

kajo v zloglasne nočne lokale. S pramerno reklamo jih je opozoril na svoj »dobrodeleni zavod«.

Seveda pa ne more noben moški zahtevati, da bi mu bima družabna dama s svojim časom na razpolago zastoj. Vse stane na tem svetu denar in tako velja tudi družba ljubeznive ženske do polnoči 10 dolarjev, do dveh po polnoči pa še pet dolarjev zraven. Vožnja tja in nazaj pača da mi isto kavalir, znaša pa 2 dolarja. Pri tem se mora njegova spremljevalka strogo držati svojih službenih predpisov in go-spoda ne sme spremeniti v noben kraj, ki bi ne bil dopusten občinstvu. Če se tega ne drži, jo takoj odpustijo, a odbor ima na razpolago spretno detektive, ki jo v tem pogledu nadzirajo. Nu, navzlic temu se predejo nežne vezi povsod in vedno, s takšnimi vezmi pa gotovo tudi resna in pršena lama ne reflektira več na to, da bi jo držali v takšni službi.

Kalorije v srednjem veku

Švedski profesor Eli Hekscher je primerjal prehrano vojaštva na gradu Gripsholmu pri Stockholmu l. 1555 s prehrano današnje švedske vojske in je prišel do presenetljivega zaključka, da je navzlic kakšni spremembi v jedilnih listih oben dob kalorijska vrednost hrane ostala skoraj popolnoma ista. Današnja kalorijska vrednost znaša 4326, pred štirimi stoletji pa je znašala 4275. Tedanji ljudje so jedli predvsem kruh, meso, slanine, ribo in maslo, edina pijača je bilo pivo, medtem ko je sladkorja, zelenjave, mleka, sira, jajc in krompirja popolnoma nedostajalo. Dnevni ribji obrok je znašal 16. stoletju štirikrat toliko kakor danes. Potrošnja piva, če jo merimo po kalorijah, je bila 50-krat tako velika kakor v naših dneh, a vendar so se vojski pritoževali, da dobivajo premalo piva. Seveda so potrebovali dosti pijače že zavoljo tega, ker so pojedli veliko osoljene hrane.

Serum proti kačjim pikom

Znanost se je dolgo časa trudila, da bi odkrila serum, ki bi bil uporaben zoper vse kačje strupe. To je bila težka naloga, kajti kačji strup so različno sestavljeni in temu primerno morajo biti različni tudi protitvni strupi. Razen tega je treba upoštevati, da so droge zelo občutljive za tropsko vročino, kajti serum proti kačjim strupom prihaja v prvi vrsti iz pošteve seveda za tropске kraje. V novejšem času pa so izdelali preparat, neki rastlinski izvleček, ki se je obnesel proti vsem kačjim strupom. Ta serum vbrizgavajo v pičeno mesto ali v njegovo neposredno okolico in kačji strup postane od njega tako gost, da ne more več prodirati skozi stanične mreže. Človeško telo pridobi s tem čas, da mobilizira svoje obrambne sile ter prežene strup, ki je že vdrl v njegove staniče. Novi pripomoček se lahko tudi uživa in učinkuje v tem primeru skoraj enako kakor v obliki injekcije.

Ptčiji „nos“

Ornitologi so se bavili vedno znova z vprašanjem, da-li ptice vohajo. Iz nešteto poskusov, ki so jih napravili z vsemi mogočimi vrstami ptic pa je razvidno, da te živali ne znajo razlikovati z dišečimi snovmi prepojena zrna in drugo pičo, pač pa morejo z nenavadno dobrim vidom razlikovati najmanjše spremembe na površini zrn. Edino neka vrsta noja je po doseganju ugotovitvah obdarjena z nekim določnim, toda ne prevelikim čutom za vohanje. Namesto tega pa imajo ptice izvrsten vid in sluh, ki jima tisti nedostatek izravnavata.

Televizija

Tehnika televizije je do današnjih dni dosegla takšen razvoj, da ne nudi samo možnosti skupnega sprejema v dvoranah, ki so nalašč opremljene v ta namen, temveč lahko slike brezčisto sprejemate že tudi kar v stanovanju doma. Nemška tvrdka »Telefunken« pravkar dela poizkuse z novimi sprejemnimi aparati. Najnovejši tipi aparatov so visoki po 35 cm, široki 58, globoki pa 36. Ploskev, ki se nanjo projicirajo slike, ima obseg 20 in 23 cm.

Obnovite naročnino!

Upamo, da bo mogel »Slovenski Pravniki« še nadalje uspešno predstavljati in zastopati tradicije pravnih študij med Slovenci — tradicijo, ki je tako častno združena že šestdeset let z njegovim imenom.

Stari mojstri

Botticelli

Kakor skoraj vsi veliki umetniki florentinske renesance, je bil tudi Botticelli človek iz ljuštva. Človek, ki mu je bila dana na življenjsko pot očitna sreča. Predvsem sreča, da se je rodil l. 1444 v Firenzah in sicer v dobi, ko je bilo to mesto ne samo srce Italije, marveč srce Evrope. Sandro, ali s krstnim imenom Alessandro Mariano Filipepi, je bil najmlajši sin mnogoštevilne rodbine. Njegova druga sreča je bila v tem, da je že zelo mlad zapustil očetovo strojlino in da ga je vzel tako rekoč v rejo njegov najstarejši brat. Le-ta je bil po poklicu neke vrste mešetar in se je toplo zavzemal za svojega štiri in dvajset let mlajšega brata, ki je po vsej verjetnosti že zgodaj pokazal umetniške nagibe. Drugi brat mladega dečka, Antonio, je bil po poklicu zlatar in podobar ter je po tej poti vzdrževal stike s florentinskimi slikarji. Ni dvoma, da je bila njegova zasluga, če je Sandro, ki je vrad bral in bil šibkega zdravja, imel tretjo srečo, da je bil namreč sprejel v uk sloveč fra Filippo Lippi, znan veseljak in odlični slikar, ki je zapustil genialno delo.

Ta menih je imel med drugim še to prednost, da je bil njegov dragim sin Cosma di Medicis, bankir, velik prijatelj umetnosti, filozof in večkratni gonfalonier, se pravi: predsednik florentinske republike. Bratje Sanira Botticellija so gotovo upali, da postane mojstrov zaščitnik tudi njegov pro-

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Mali krojačev sin: »Ata me je poslal z računom. Rekel je, da ne smem proč, dokler ne plačate.«

»Ali imaš počitnice, malček?« je vprašal študent dolžnik sočutno.

Sobarica je prišla baš za časa, da je videla, kako drži kuharica pismo nad kadečim se čajnim kotlom.

»Kaj pa delaš?« je vprašala začudeno. »Ah, veš,« je odgovorila kuharica, »to je Janezovo pismo. Z Janezom sva se dokončno razšla. In sedaj bi rada vedela, kaj mi piše, preden mu pismo neodprto pošijem nazaj...«

Potovalni urad je objavil oglaš. Iskal je moža, ki bi potovalne družbe spremljal v tujino. Javil se je mlad mož.

»Dobro jutro,« je dejal ravnatelj. Pariz-vous français?

»E — e — oprostite, kako ste rekli?«

»Pariz-vous française?«

»Jaz — e — oprostite, nisem vas prav razumel.«

»Vprašal sem: Govorite francoski?«

Mlad mož se je olajšano nasmehnil: »Seveda, seveda, gladi!«

»Ah, odgovori mi, ljubček,« ga je vpraševala, »ali me boš ljubil tudi še tedaj, ko bom stara in grda?«

»Toda, srce moje,« je menil on, »ti seveda lahko postaneš starejša, toda grša nikoli!«

»Torej kupila sem prašek, ki ba je pomaga zoper pikančevanje. Nasula sem ga možu v kavo.«

»Ali je kaj pomagalo?«

»Da, sedaj kave ne pije več!«

A NEKDOTA

Pokojni belgijski kralj Albert je bil med ljudmi zelo priljubljen in rad je obiskoval tudi majhna mesteca, da se je to in ono pogovorilo z ljudstvom. Nekoč je prišel v majhen kraj blizu Ostenda. Tam so ga čakali že vsi prebivalci, ki bi si kralja radi ogledali iz neposredne bližine. Posebno županova sestra je bila zelo radovedna nanj. Ko se je kralj končno prikazal, se je vse zgnelo okoli njega in tudi županova sestra se je pririla z neko prijateljsko od njega. Ko je bila tam, je zaspešeta prijateljci: »Nu, lep prav za prav ni!« Tedaj je vladar nenadno obrnil glavo in menil z nasmehom: »Ne, lep prav za prav res ni, pač pa ima zelo dobra ušesa!« Nesrečnica je gledala, da je čim prej izginila.

VSAK DAN ENA

»Ali bi vas mnogo stalo, da bi izpustili mojo ovratnico?«

Tehnika odkriva petrolejska ležišča

Vedno nove pripomočke in načine si izmišljajo, da bi materi zemlji izrgali za-klade, ki jih skriva pod svojo površino. Eden najboljstroumnejših in pri tem najpreprostejših pripomočkov je nad vse občutljiva tehnika. Ta tehnika ugotavlja namreč vrednost zemeljske privlačnosti.

Zemeljska privlačnost ni na vseh točkah, zemeljske površine enaka, nad rali, lahko grudo je n. pr. šibkejša nego nad masivno prakamenino. To razliko je mogoče

izmeriti oziroma iztehtati. Na podlagi tehtanja pa je mogoče potem sklepati o tem, kaj se skriva pod površjem. Merilne priprave mora o delovati seveda nad vse natančno. Tehnika, ki jo uporabljajo za ugotavljanje petrolejskih ležišč, beleži n. pr. že za milijardinko manjšo ali večjo težnost, nego bi morala biti na dotičnem zemeljskem mestu. S tem postopkom so odkrili že številna nahajališča petroleja.

Obsodba nad slonom

Mislite, da se more nekdo odtegniti rablji samo zato, ker se imenuje slon? V Ameriki so drugačnega mnenja. Pred rabljo je moral navzlic temu, da je bilo le redkokdaj toliko prošelj za pomilostitev na smrt obsojenega, kakor se je to zgodilo za Wally v San Franciscu. Iz vseh delov Zedinjenih držav so prihajala pisma, v katerih so se stari in mladi postavljali za to, da bi ji darovali življenje. V San Franciscu se je stvoril praveč demonstracijski sprevod, v njem so korakali zlasti otroci. Tri majhne, jokačje dekle so šle v deputaciji k ravnatelju živalskega parka, da bi občudovali sivo velikanca, a stalni gostje živalskega vrta niso zamudili nobenega dne, da bi ji ne prinesli tradicionalnega

koščka sladkorja. Toda Wally so obsodili na smrt, ker je veljala doslej sicer za dobrodušno, toda nekega popoldneva je nenadno planila na svojega paznika in ga tako zdelala, da je nesrečnež v bolnišnici umrl. Navzlic temu so njeni prijatelji, ko so zvedeli za strahno novico, skušali doseči, da bi se enkrat obveljala milost pred pravico. Toda ravnatelj živalskega vrta se ni dal pregovoriti. Žival, ki ima človeško življenje na vesti, mora umreti, pa naj bo še tako dragocena. Nihče, je dejal, ne more vedeti, kaj bi gospa, ki je postala na svoja stara leta zlogna, lahko še nakadila. Pri tem je ostalo in Wally so zato nekega dne ob sončnem vzhodu usmrtili.

Kulturni pregled

Šestdeseti letnik »Slovenskega Pravnika«

S pravkar izišlo 8—12. številko je zaključen 60. letnik časopisa »Slovenski Pravniki«. Jubilejna knjiga znanstvenega glasila naše pravne vede je izhajala v zgodovinsko odločilnem času in se zaključila s spominom na dolgoletnega sodolavca in odličnega predstavitelja starejše generacije slovenskih pravnikov, prof. dr. Metoda Dolenca. Šestdeset letnikov slovenskega pravnega glasila je že samo po sebi lep dokaz dovolj dolge pravne tradicije pri narodu, ki je imel vedno mnogo čuta za pravni red in za zakonitost v vseh družbenih odnosih.

V pravkar zaključenem letniku tega časopisa, ki ima v univ. prof. dr. Rudolfa Sajovicu skrbnega in vestnega urednika, je izšlo šestnajst razprav in člankov iz perca doktorjev L. Kravine, A. Stuhca, Albina Kandareta, R. Sajovca, Iv. Grašiča, Adolfa Franceta, Josipa Globevnika, Metoda Dolenca, Rudolfa Trofenika, A. Druškovića, Leva Svetka, Vladimirja Orla, Božidarja Kobeta in Avgusta Munda. Izmed člankov, ki zanimajo širši krog, naj posebej omenimo razpravo o kazenskopolni zaščiti prekrbe prebivalstva, o knjigovodstvu, pravu in sodstvu, o novem švicarskem kazenskem zakoniku, o trgovinskem postopku in zastopniku, o odpravnini, o razsodnem postopku po novem italijanskem procesnem zakoniku, o problemih reforme delniškega prava in dr.

Književna poročila so vedno zavzemala v tem časopisu važno mesto, saj so preko njih dobivali slovenski pravniški praktiki vpogled v literaturo, ki obravnava proble-

me pravne teorije in prakse. Poleg domače književnosti so bile upoštevane hrvatske, srbske, italijanske, nemške in francoske književne publikacije. Razne vesti so kronika društvenih in osebnih pojavov in dogodkov v krogu pravnikov ter prostor za krajše zapiske. Poleg te redne vsebine je prinašala »Slovenski Pravniki« v posebnih prilogah odločbe kasacijskega sodišča v civilnih in kazenskih stvareh in odločbe v upravnih stvareh.

Zaključna (8.—12.) številka jubilejnega letnika je opremljena z reprodukcijo portreta pokojnega prof. M. Dolenca, umetniškega dela G. A. Kosa. Dr. Rudolf Sajovic je napisal svojemu tovarišu s pravne fakultete in predsedniku društva »Pravniki« stvaren in topel nekrolog, v katerem osvetljuje z vseh strani Dolencovo izredno delavnost, iniciativnost in mnogostransko razgledanost. Po svojih osebnih knjižnih delih »Dolenc ni postavil samo teoretičnih podstav slovenske kazenske pravni vede, Dolenc je tudi utemeljitelj slovenske pravne zgodovine«. In dalje: »Kakor da bi se bil uresničil pri njem starodavni rek, fortis fortuna adiuvat!«. Kamor je zagrabil, je storil to smelo, nameril takoj v črno, uspeh mu ni nikoli izostal. Pa bilo je vselej zaslužno plačilo za skozi in skozi pošteno delo. Nekrolog je ob koncu zvezka in letnika izpopolnjen z biografskimi in bibliografskimi podatki o Dolencu in z besedilom nagrobnega govora, ki ga je imel dr. Sajovic.

V ostalem se v tem zvezku nadaljuje ob-

SPORT

Spomladi se bomo videli spet... na nogometnih igriščih, kjer igrajo za točke klubi SNZ

Po treh neuspešnih poskusih, da bi se lahko spet zaslužio prvenstvo tekmovalne nogometne, je tehnični odbor Slovenske nogometne zveze na zadnji seji sprejel čisto kratak sklep naslednje vsebine:

Prvenstvo tekmovalne, določeno za jesenske termine in prekinjeno dne 26. oktobra po končanem IV. kolu, se zaradi nestalnih vremenskih razmer odloži na spomlad. Termini bodo določeni pozneje in pravčasno objavljani.

Ta sklep je dovolj jasn in zdaj nam do nadaljnjega ne bo treba več gledati pod nebo ali na barometre in šele potem sklepati, ali bo v nedeljo kaj sporeda na zelenem polju ali ne. Nogometaši ljubljanske pokrajine so torej do nadaljnjega na odmoru, nogometna sezona pa je s tem — vsekar s precej skromno bilanco — za leto zaključena.

V. kolo

v italijanskem prvenstvu
Na italijanskih terenih se bo prvenstveno

tekmovalje nadaljevalo po določenem sporodu in bodo to nedeljo spet nastopile vse številne enajstoročice, ki se borijo za boljša in najboljša mesta. V diviziji A bo, kakor vsakokrat, tudi to pot osem tekem, in sicer:

V Rimu med Lazio in Ambrosiano, v Genovu med Liguria in Livorno, v Turinu med Torino in Modena, v Trstu med Triestina in Napoli, v Benetkah med Venezia in Bologna, v Bergamu med Atalanta in Juventus, v Milanu med Milano in Genova ter v Florenci med Fiorentina in Roma.

V B diviziji je nasprotnikov 18 in bo torej ta nedelja prinesla naslednjih devet srečanj:

Savona — Bari, Alessandria — Prato, Pro Patria — Vicenza, Pescara — Udinese, Padova — Fiumana, Reggiana — Lucchese, Pisa — Novara, Fanfulla — Siena, Spezia — Brescia.

nje, se zaenkrat ni dalo ugotoviti. O četrtni tekmi, ki je bila oni isti dan v Sarajevu, in sicer med Željeznice in Saksom, se ne vemo nobene podrobnosti.

Mednarodna nogometna federacija (FIFA), ki je imela včasih iz svojega sedeža v Curihi veliko besedo, se je zdaj spremenila v skromno druščino, ki z največjo muko preživlja sedanji vojni čas. Precej dolgo je že tega, kar so imeli glavni odločilni gospodje pri tej zvezi tudi plenarno sejo in so se nekoliko pomenili, s kakšnimi sredstvi bi se dalo vsaj za silo podaljšati življenje temu forumu. Informacije iz virov, ki so nam na razpolago, zatrjujejo, da glede denarne strani FIFA še ni čisto pri kraju in so ji tekme zadnjih dveh svetovnih prvenstev vrgle toliko prispevkov, da bo lahko živorela še nekaj časa. Da se bo tudi kaj pozitivnega slišalo o njej, so se na tej seji dogovorili, da bo FIFA začela izdajati vsake tri mesece svoj glasnik, ki bo razpravljal o tehničnih problemih nogometa in poskušal povezati vse nogometne zveze po svetu, s katerimi ima zdaj zelo malo stika. Po svojem značaju je ta mednarodna sportna organizacija čisto nepolitična in ker v Evropi kljub vojni še zmerom pridno igrajo nogomet, je prav za prav res, da ima neko pravico obstoja, vendar pa jo bo treba, če bo še dolgo ostalo pri tem, primerno prilagoditi novim razmeram. Najbolj živahno je njeno sodelovanje z južnoameriški državami, vendar pa ta tla za važnejše mednarodne tekme ali celo za svetovno prvenstvo ne pridejo v poštev.

Milanski igralci hokeja na ledu so se na povratku iz Berlina ustavili še na Dunaju in so tam kaj nastopili proti kombinirani ekipi Dunaja in res tudi zmagali z 2 : 1. Medtem ko je ostala prva tretjina igre nedoločena in v drugi sploh nobeno moštvo ni prišlo do gola, so v zadnji tretjini gostje spravili v okvir zmagoviti zgoditki in si vsaj nekoliko olajšali breme, ki so ga nosili s seboj domov iz Berlina. Kakor bo našim čitateljem še v spominu, so tamkaj izgubili v soboto in nedeljo dve tekmi zaporedoma s precej izdatnim minusom (0 : 4 in 1 : 11).

Ljubljanska zimsko sportna podzveza zadnjič opozarja vse v njej vključene klube, naj najkasneje do 15. decembra t. l. pošljejo spored letosnjih prireditev. Pri tem pa se morajo ozirati na termine, ki si jih je obdržala podzveza za svoja prvenstva in ki so bili objavljeni v posebnih okrožnicah, razposlanih vsem klubom. Nadalje opozarja podzveza, da mora biti do 20. decembra poravnana članarina v znesku 38 lit. Vse dopise za LZSP je treba pošiljati na naslov: Kogovšek Boris, Ljubljana, Linhartova ulica 9.

Ljubljanska zimsko sportna podzveza zadnjič opozarja vse v njej vključene klube, naj najkasneje do 15. decembra t. l. pošljejo spored letosnjih prireditev. Pri tem pa se morajo ozirati na termine, ki si jih je obdržala podzveza za svoja prvenstva in ki so bili objavljeni v posebnih okrožnicah, razposlanih vsem klubom. Nadalje opozarja podzveza, da mora biti do 20. decembra poravnana članarina v znesku 38 lit. Vse dopise za LZSP je treba pošiljati na naslov: Kogovšek Boris, Ljubljana, Linhartova ulica 9.

hči Matije (76, Črnomelj); Spreitzer Rozalija, hči Matije (72, Črnomelj); Rack Ivan, sin Silvestra (31, Črnomelj); Stalzer por. Rack Olga, hči Feliksa (28, Črnomelj); Rack Herman (5), Hedvika (1); Sterbenz Marija, hči Ivana (75, Kočevje); Schmuck Ivan, sin Andreja (61, Črnomelj); Roschitsch por. Schmuck Stefanija hči Matije (57, Črnomelj); Schmuck Emil (20), Albina (18), Henrik (16), Albert (12); Schmuck Ivan, sin Ivana (27, Črnomelj); Schmuck Marija, hči Ivana (22, Črnomelj); Spreitzer Matej, sin Josipa (34, Črnomelj); Lukan por. Spreitzer Alojzija, hči Maksima (33, Črnomelj); Spreitzer Henrik (10); Friderik (9), Ludovik (5); Spreitzer Josip, sin Stefana (79, Črnomelj); Matzelle por. Spreitzer Katarina, hči Ivana (68, Črnomelj); König Josip, sin Mateja (37, Kunče); Mishe por. König Roza, hči Ferdinanda (35, Črnomelj); König Alma (12), Cita (9), Amalija (5), Valtir (1); Meditz Franc, sin Josipa (40, Črnomelj); Schniederschtch por. Meditz Ivana, hči Franca (36, Golobnjek); Meditz Franc (13), Karel (11), Henrik (12); Josip (7), Zofija (1), Marija (1); Meditz Josip, sin Josipa (79, Črnomelj); Tschernie por. Meditz Josipina, hči Florijana (75, Črnomelj); Stönlitz Neža, hči Ivana (86, Črnomelj); Fink Franc, sin Mateja (59, Črnomelj); Kraker por. Fink Josipina, hči Ivana (52, Črnomelj); Fink Ivana (17), Albert (15), Oton (22), Franc (21); Rom Josip, sin Ivana (37, Črnomelj); Krišner por. Rom Marija, hči Jurija (47, Črnomelj); Rom Franc (11), Henrik (9), Marija (7), Terezija (5); Schmuck Matej, sin Andreja (58, Črnomelj); Kramer por. Schmuck Marija, hči Mateja (34, Črnomelj); Schmuck Marija (17); Lukan Henrik, sin Maksima (28, Črnomelj); Schmuck por. Lukan Edzabeta, hči Mateja (30, Brooklin); Lukan Alfred (1), Adalbert (8 mes.); Köthe Ivan, sin Andreja (63, Cesta); Novak por. Röthel Marija, hči Jakoba (59, Črnomelj); Stiene Fani, hči Ivana (33, Črnomelj); Röthel Olga, hči Ivana (22, Črnomelj); Rom Rudolf, sin Andreja (54, Črnomelj); Matzelle por. Rom Marija, hči Franca (38, Črnomelj); Rom Andrej, sin Ivana (98, Črnomelj); Fink por. Rom Marija, hči Ivana (83, Črnomelj); Matzelle Ema, hči Rudolfa (31, Črnomelj); Matzelle Ronald (3), Herbert (1); Windischmann Barbara, hči Ivana (39, Kočevje); Windischmann Feliks, sin Ivana (22, Črnomelj); Windischmann Marija, hči Ivana (28, Črnomelj); Windischmann Josip, sin Ivana (30, Črnomelj); Mausser Josip, sin Mateja (71, Črnomelj); Nick por. Mausser Marija, hči Ivana (65, Črnomelj); Mausser Josip, sin Josipa (26, Črnomelj); Matzelle por. Mausser Marija, hči Josipa (30, Črnomelj); Bobnar roj. Stangel Marija, hči Ivana (32, Črnomelj); Bobnar Marija (10), Frida (7), Ana (2); Stangel Josipina, hči Mateja (64, Črnomelj); Windischmann Matej, sin Josipa (38, Črnomelj); König por. Windischmann Josipina, hči Mateja (35, Črnomelj); Windischmann Ervin (14), Erna (8), Karel (6), Marija (5); Stalzer Feliks, sin Ivana (61, Črnomelj); Kump por. Stalzer Josipina, hči Lovrenca (59, Črnomelj); Stalzer Zofija (16), Marija (21); Stritzel Edvin, sin Ivana (20, Scherenbrunn).

Morebitni upniki navedenih oseb morajo do 29. t. m. prijaviti svoje terjatve Poštomenu uradu za dolgove in terjatve v Ljubljani, Rimski trg.

Naše gledališče

DRAMA:

Sobota, 22. nov.: Zaključena predstava za Dopoldravro. Začetek ob 14.30. — Dom. Red B. Začetek ob 17.30.
Nedelja, 23. nov.: Mali lord. Mladinska predstava. Izven. Zelo znižane cene. Začetek ob 14.30. — Nocoj bomo improvizirali. Izven. Znižane cene. Začetek ob 17.30.

Ponedeljek, 24. nov.: zaprto
Prva režija Milana Skrbinkova v tekotni sezoni je delo slovenskega dramatika Janca Janka: »Doma«. Ta drama iz kmečkega življenja kaže eno izmed zgod, ki so v gruntnem življenju pogoste: propad posestva zaradi sebičnosti otrok. Jalen je podal v dejanju posrečeno označeno značajo in jih opremil z najzanimivejšo potezo našega kmeta: ljubeznijo do rodne grude, ki mu jo pomaga rešiti. Igrali bodo: Marija Vera, Gregorin, Presetnik, M. Danilova, Simčičeva, Tiran, Bratina, Boltar-Ukmarjeva, Drenovec, M. Skrbinek, Narkst, Plut, Brezgar, Orel, Remčeva, J. Boltarjeva. Režiser M. Skrbinek, inscenator ing. Franz.

Zgodba o malem lordu, ki si s svojo izredno prikupnostjo pridobi srce zagrenjenega deda, je znana mladini po knjigi »Mali lord«. Prvič v letošnji sezoni jo bodo ponovili v nedeljo dne 23. t. m. ob 14.30 uri. Naslovno vlogo bo igrala Simčičeva. Režiser prof. Sest.

»Nocoj bomo improvizirali«, je naslov originalne predstave, ki kaže poskus sodobne improvizacije. Večer ima za osnovo neko Pirandellovo novelo. Ljubosumnost na preteklost je glavna ni dejanja. Vpogled v delo režiserja in igralcev pri ustvarjanju te svojevrstne predstave je zanimivost zase. V glavnih vlogah: Levor, Gabrijelčičeva, Severjeva, Jan. Režiser in inscenator ing. arh. B. Stupica.

Prihodnja dramska predstava bo v začetku bodočega tedna. V režiji prof. Sesta in z Nablocko v glavni vlogi bodo uprizorili delo sodobnega italijanskega pisatelja Gherardija: »O, ta mladina!« Namen avtorja je bil, pokazati kako privede lahko človek, ki veruje v svoje poslanstvo vzgoje, mlade ljudi, boreče se s predsodkom, da čustvo in prava ljubezen v današnjem času več ne obstojita, na pravo pot.

OPERA:

Sobota, 22. nov.: Madame Butterfly. Premiera. Red premierski. Začetek ob 17.30. Nedelja, 23. nov.: Princiska in zmaj. Mladinska predstava. Zelo znižane cene. Začetek ob 10.30. — Grof Luksemburški. Opereta. Izven. Znižane cene. Začetek ob 16. uri.
Abonente Premierskega reda opozarjamo na današnjo predstavo Puccinijeve opere »Madame Butterfly« v deloma novi zasedbi, s Heybalovo v naslovni partiji. Glavno tenorsko partijo bo pel Franc, glavno baritonsko partijo Janko, nadalje sodelujejo od prejšnje zasedbe: Kogejeva kot Suzuki, Španova — Kate, Lupša — Bonec. Dolničar — Tamador, na novo so zasedene partije: Goro — Sladoljev, komisar — Gregorin. Uradnika bo podal skabar.

Nedelja v Operi. Ob 10.30 uri bodo ponovili pestro mladinsko igr »Princiska in zmaj«, z godbo, petjem in plesom, ki sta

Jo napisala Golovin in Gregor. Zgodba o pogumnem Jošku, ki premaga s pomočjo palčkov in dobrih živali troglavega zmaja in reši princesko, je nadvse ljubka. V glavnih vlogah: Barbičeva, M. Goliva, Planec, B. in M. Sancin. Dirigent D. Zebre. — Popoldne ob 16. uri bodo peli Liharjevo opereto »Grof Luksemburški« s Franciom v naslovni in Ivančičev v glavni ženski partiji. Melodijozna glasba, zabavno dejanje in učinkoviti plesni vložek ustvarjajo priklupno predstavo, ob kateri se občinstvo izvrstno zabava. Dirigent D. Zebre, režiser E. Frelih, koreograf ing. Golovin. Opozarjamo, da veljajo za obe predstavi znižane cene.

Radio Ljubljana

Sobota, 22. novembra 1941-XX

Ob 7.30: Poročila v slovenščini. 7.45: Laka glasba, v odmoru napoved časa. 8.15: Poročila v italijanski. 12.15: Koncert violonista Karla Trpina, pri klavirju L. M. Škerjanc. 12.40: Sekstet Jandoli. 13: Napoved časa, poročila v italijanski. 13.15: Komunikacija glavnega stana Oboroženih sil v slovenščini. 13.17: Koncert sopranistke Elvire Balberi. Pri klavirju Salermo. I. del. 13.30: Pisana glasba, plošče. 13.45: Koncert sopranistke Elvire Balberi. Pri klavirju Salermo. II. del. 14: Poročila v italijan. 14.15: Ljubljanski radijski orkester pod vodstvom D. M. Sijanica. 14.15: Poročila v slovenščini. 17.15: Nove gramofonske plošče Cetra. 18:

Službo dobi

Beseda I — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za sifro I 3.—.

Pletilja
za nemški pouk I, II, III, in IV. razreda gimnazije, z izvanredno latinske in po možnosti angleške, itele. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gimnazije«. 19299-1

Učiteljsko moč
za nemški pouk I, II, III, in IV. razreda gimnazije, z izvanredno latinske in po možnosti angleške, itele. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Gimnazije«. 19278-1

Prodaj
Beseda I — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za sifro I 3.—.

Brizgalne za protitelalsko zaščito
z razpisilcem dobavlja IJERSIC & Co., Ljubljana, Cesta 29. oktobra 13, telefon 37-54. 19282-6

Aparat »Metan«
nemške znamke Hanson, kompletno garnituro, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19287-6

Kupim
Beseda I — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za sifro I 3.—.

Vinske sode
od 50—700 litrov, dobro ohranjene, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sode«. 19263-7

Prazne steklenice
vinske, vseh vrst, vsako količino, plačamo najbolje. — Rupena, Tavčarjeva 6. 18880-7

Radio
Beseda I — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za sifro I 3.—.

Radio opustite prodaje radio-aparatur
prodajmo še nekaj komadov namiznih in stenskih aparatov po nizki ceni. — IJERSIC & Co., Ljubljana, Cesta 29. oktobra 13, telefon 37-54. 19283-9

Pohistvo
Beseda I — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za sifro I 3.—.

Krasno jedilnico
novi, in samsko sobo
s kaudem, zelo ugodno prodam. Generator delavnice, Tyrveš 13 (Figueve, levo dvorišče). 19297-12

Ugodna prilika!
Jedilnico, lepo, staro, nemški slog, prodam. Medvedova 10-III., levo. 19295-12

Kompletno spalnico
špansko, orehova imitacija, prodam. Poizve se: Gerbičeva ul. 25. 19277-12

Posteljne vložke
izdeluje iz močne žice in sprejema popravila Alojz Andrič, Gregorčičeva 3. 19269-12

Jesenovo spalnico
2krat špansko, prodam za Lit 9700.—. Krže, pohistvo, vrhnika. Ogleda se na skladišču v Ljubljani. Tyrveš 47, poleg kavarnice. 19299-12

Les
Beseda I — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za sifro I 3.—.

Več vagonov
suhih bukovih drv kupi takoj Pogačnik, Ljubljana, Bohoričeva 5, telefon 20-59. 19289-15

Stanovanje
odda
Beseda I — 60, taksa — 60, za dajanje naslova ali za sifro I 3.—.

Enosob. stanovanje
z elektriko in vodovodom, v bližini Ljubljane, oddam takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 19309-21

linž. Nerima: Gospodinjstvo, slovensko predavanje za gospodinjce. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45: Koncert tenorista Janca Lipuškega ob spremljevanju kitarista Karla Hladkega. 20: Napoved časa, poročila v italijanski. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. 20.40: Stare in moderne skladbe, godalni orkester pod vodstvom mojstrov Manna in Zeme. 21.25: Vesti v slovenščini. 21.35: Romantična glasba pod vodstvom mojstra Orlandija. 22.15: Pestra glasba. 22.45: Poročila v italijanski.

Stari trg ob Kolpi

Preselitev. 79 občanov, stanujočih v Cepeljah in v Brezovici v bližini Nemške Loke, se bo izselilo te dni v Nemčijo. So to ljudje, ki so bili naseljeni v naši občini dalje časa. Njihovo premoženje je že ocenjeno in bodo dobili za svoja posestva odškodnino. Upniki imajo v naši občini vpogled seznamov vseh teh oseb, ki se izselijo.

Vremenska izprememba. Kakor smo že poročali, nas je zima že zelo zgodaj obiskala. Radi tega je bil promet že večkrat oviran. Najhuje težko se pojavljajo vedno zaradi prehrane. Sedaj, ko je nastopilo lepo sončno vreme, bi bilo zelo uместno, da se hrana čim prej nabavi za ta mesec. Kakor hitro se vreme izpremeni, lahko potem dolgo čakamo, ker smo v teh primerih odrezani od sveta. Zato apeliramo na merodajne faktorje, da ukrepejo vse potrebno, da prejemno živila čim prej za ta mesec in tudi v bodoče vedno v rku.

Il filamento a doppia spirale ed il riempimento di gas inerte garantiscono nelle lampade Osram grande quantità di luce (lm) con ridotto consumo (Watt).

Nitke na dvojno spiralo in napolnitev z neaktivnim plinom, jamčijo v žarnicah Osram veliko količino svetlobe, zmanjšane v Decalumen (Dlm), z reducirano porabo električne sile (Watt).

OSRAM-D
da luce a buon mercato
Dam nudi luč poceni

Četrti seznam oseb, ki se preselijo v Nemčijo

Včeraj smo objavili prvi del IV. seznama oseb, ki so zaprosile za preselitev v Nemčijo. Danes objavljamo drugi del tega seznama (v oklepajih leto starosti in kraj rojstva):

Izselniki iz Črnomlja-okolice

Sterbanz Franc, sin Matije (50, Ponikve); Röthel Mihael, sin Ivana (31, Črnomelj); Luscher por. Röthel Rozalija, hči Franca (27, Črnomelj); Röthel Adelajda (4), Erna (2), Viljem (3 mes.); Luscher Franc, sin Andreja (70, Črnomelj); Brinscheller por. Luscher Marija, hči Franca (63, Črnomelj); Brinscheller Josip, sin Franca (45, Črnomelj); Samida por. Brinschelle Elizabeta, hči Andreja (44, Črnomelj); Brinschelle Henrik (18), Anton (15), Frida (10), Albert (8); Brinschelle Jos., sin Franca (21, Črnomelj); Wuchte Henrik, sin Jurija (30, Črnomelj); Roschitsch por. Wuchte Ana, hči Ivana (32, Črnomelj); Wuchte Albin (4), Josip (9 mes.); Brinschelle Ivan, sin Andreja (75, Komarna vas); Röthel por. Brinschelle Marija, hči Mateja (79, Komarna vas); Brinschelle Viljem, sin Ivana (20, Črnomelj); Mauser por. Brinschelle Marija, hči Franca (22, Črnomelj); Brinschelle Vilma (1), Lavra (10 mes.); Sterbenz Marija, sin Matije (63, Črnomelj); Kump por. Sterbenz Franciška, hči Ivana (59, Stražni vrh); Sterbenz Ivan, sin Matije (26, Črnomelj); Sterbenz Henrik, sin Matije (30, Cleveland); Sterbenz Marija, hči Matije (21, Črnomelj); Sterbenz Bernard, sin Matije (23, Črnomelj); Kump Franc, sin Jurija (52, Črnomelj); Nick por. Kump Marija, hči Matije (54, Ovčjak); Wuchte Ivan, sin Jurija (33, Črnomelj); Spitel por. Wuchte Roza, hči Franca (28, Črnomelj); Wuchte Zofija (7); Mauser Edvard, sin Josipa (33, Črnomelj); Tesari por. Mauser Elizabeta, hči Matije (38); Mauser Marija (12), Frida (8), Zofija (5), Rozina (9 mes.); Röthel Henrik, sin Andreja (54, Črnomelj); Spreitzer por. Röthel Marija, hči Josipa (40, Črnomelj); Röthel Marija (17), Erna (16), Rozalija (15), Hilca (29), Schniederschtch Rudolf, sin Mihaela (29, Potok); Krišner por. Schniederschtch Rozalija, hči Franca (34, Potok); Schniederschtch Adolf (2); Kum Marija, hči Ivana (68, Stari log); Schmuck Franc, sin Franca (32, Komarna vas); Höfferle por. Schmuck Marija, hči Antona (36, Stari log); Schmuck Albert (8), Herman (3), Erna (10); Gregoritsch Franc, sin Ivana

(46, Črnomelj); Mauser por. Gregoritsch Rozalija, hči Josipa (44, Črnomelj); Gregoritsch Feliks (18), Marija (17), Stefanija (12), Rozina (11), Josipina (9), Alojzija (2); Bukowitz Josip, sin Josipa (53, Črnomelj); Matzelle por. Bukowitz Alojzija, hči Josipa (43, Sedgora); Bukowitz Marija (21), Karl (19), Albina (16), Albert (13), Frida (11), Henrik (8), Justina (6), Roza (4), Franc (1); Sterbenz Avgust, sin Ivana (47, Črnomelj); Nick por. Sterbenz Josipina, hči Antona (37, Črnomelj); Stritzl vdova Nick Marija, hči Franca (31, Črnomelj); Stritzl Valtir (1), Herman (4); Novak roj. Schmuck Marija, hči Ivana (41, Črnomelj); Novak Franc, sin Marije (20); Matzelle Josip, sin Franca (55, Črnomelj); Sterbenz por. Matzelle Alojzija, hči Ivana (52, Svedgora); Matzelle Alberta (10), Henrik (21), Ivan (19), Ronald (16), Albert (12), Kristina (7); Matzelle Franc, sin Josipa (23, Črnomelj); Stalzer Rudolf, sin Ivana (62, Črnomelj); Milkowitsch por. Stalzer Marija, hči Ivana (55, Črnomelj); Stalzer Rudolf (20), Anton (15), Kristina (13), Rozalija (12); Schuss Ivan, sin Ivana (79, Črnomelj); Grill Marija, hči Jurija (79, Črnomelj); Matzelle Albert, sin Matije (39, Komarna vas); Windischmann por. Matzelle Marija, hči Josipa (39, Črnomelj); Matzelle Adolf (9), Viljem (5), Josip (1); Widmer roj. Schmuck Veronika, hči Ivana (37, Črnomelj); Widmer Ivan, sin Veronike (32), Albina (5); Stritzl Josip, sin Blaža (59, Črnomelj); Kotschewer por. Stritzl Terezija, hči Ivana (50, Črnomelj); Stritzl Danijela (20), Anton (17); Matzelle Franc, sin Jurija (46, Črnomelj); Rom Pavel, sin Konrada (52, Črnomelj); Lukan Maksim, sin Ivana (62, Črnomelj); Sterbenz por. Lukan Franciška, hči Ivana (65, Črnomelj); Lukan Albert, sin Maksima (34, Črnomelj); Röthel Albin, sin Ivana (29, Črnomelj); Schmuck por. Röthel Roza, hči Ivana (31, Črnomelj); Röthel Herie (5), Ronald (4); Mishe Ferdinand, sin Ivana (79, Pogorelec); Kump por. Mishe Marija, hči Lovrenca (67, Črnomelj); Mishe Henrik (17); Röthel Andrej, sin Andreja (67, Črnomelj); Röthel Albin (17), Ivana (15), Marija (13); Kaduntz Stanislav, sin Antona (45, Črnomelj); Grill por. Kaduntz Rozina, hči Ivana (46, Amerika); Kaduntz Sigfrid (18), Leopoldina (15), Viljemina (12); Radowitsch Stanislav, sin Stanislava (22, Komarna vas); Brinschelle Agata,